

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 listopada 2023 r.

wniosku Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie

zawartego w postanowieniu z dnia 13 września 2023 r., sygn. akt Kp 24/23

w przedmiocie rozstrzygnięcia sporu o właściwość rzeczową pomiędzy Wojskowym Sądem Okręgowym w Warszawie a Wojskowym Sądem Garnizonowym w Warszawie

na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 655 § 1 pkt 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

rozstrzygnąć spór o właściwość pomiędzy Wojskowym Sądem Okręgowym w Warszawie a Wojskowym Sądem Garnizonowym w Warszawie wskazując, że właściwym do rozpoznania zażaleń na postanowienie prokuratora del. do Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie PO VIII Ds.53.2020 w przedmiocie zwolnienia z tajemnicy komunikacyjnej, jest Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 13 września 2023 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu o właściwość między tym Sądem a Wojskowym Sądem Okręgowym w Warszawie. Przedmiot rozpoznania stanowią zażalenia wniesione przez podejrzanego gen. R.J. i jego

obrońcy na postanowienie prokuratora del. do Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie PO VIII Ds.[...] w przedmiocie zwolnienia z tajemnicy komunikacyjnej. Zażalenia zostały przez prokuraturę skierowane do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie, który postanowieniem z dnia 4 lipca 2023 r. w sprawie Kp 32/23 uznał się niewłaściwym i sprawę zażalenia obrońcy podejrzanego na podstawie art. 653 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 236 § 1 k.p.k. i art. 35 § 1 k.p.k. przekazał Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w Warszawie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wystąpienie Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu występującego z wnioskiem w przedmiotowej sprawie, że właściwość sądu do rozpoznania wniesionych zażeń determinować powinien punkt 1. sentencji zaskarżonego postanowienia prokuratora del. do Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie PO VIII Ds. [...] oraz pouczenie o prawie do zaskarżenia zawarte w tym postanowieniu.

W istocie prokurator w punkcie 1. swojego orzeczenia umieścił decyzję o zwolnieniu W. S.A. z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej – telekomunikacyjnej, a w podstawie prawnej tego postanowienia wskazał m.in. art. 180 § 1 k.p.k. Jednakże lektura całej treści ww. postanowienia, w tym pkt. 2., 3. i 4. jego sentencji oraz podstawy prawnej z art. 218 § 1 k.p.k. w zw. z art. 236a k.p.k. i art. 180 § 1 k.p.k., wskazuje, że jego istotą było zażądanie wydania danych posiadanych przez ww. media na podstawie art. 218 § 1 k.p.k. w zw. z art. 236a k.p.k. regulujących zatrzymanie i kontrolę korespondencji w postępowaniu przygotowawczym, którą na żądanie sądu lub prokuratora określony podmiot ma obowiązek wydać. Zwolnienie zobowiązanego podmiotu z tajemnicy komunikacyjnej na podstawie art. 180 § 1 k.p.k. ma w tym zakresie charakter niejako wtórny, potwierdzający możliwość realizacji przez ten podmiot wydania danych objętych tajemnicą. Powyższe koresponduje z kategorycznym brzmieniem

art. 218 k.p.k., który stanowi o „żądaniu” organu, które „obowiązane” są zrealizować wskazane tam podmioty.

Podnoszona przez Sąd wnioskujący teza, że rozstrzygnięcie o zwolnieniu z tajemnicy komunikacyjnej stanowiło w przedmiotowej sprawie główny kierunek działania prokuratora, co wynikać ma z umiejscowienia tej decyzji w sentencji postanowienia pod numerem 1. oraz z tego, że bez tego zwolnienia nie byłoby możliwe zażądanie wskazanych tam danych, a ponadto również z treści pouczenia prokuratora wskazującego na właściwość sądu do rozpoznania zażalenia w oparciu o art. 465 § 2 k.p.k., nie została przez Sąd Garnizonowy przekonująco wykazana. W praktyce funkcjonują bowiem postanowienia prokuratora, które rozstrzygnięcie o zwolnieniu z tajemnicy komunikacyjnej zawierają zarówno przed, jak i po zażądaniu od określonego podmiotu stosownych danych w oparciu o art. 218 § 1 k.p.k., przy czym umiejscowienie tej decyzji nie zmienia jej celu i nie determinuje właściwości sądu do rozpoznania zażalenia. Prawidłowa treść pouczenia prokuratora o prawie i terminie wniesienia środka zaskarżenia wskazywana w obu przypadkach odnosić się powinna do art. 236 k.p.k., a więc wskazywać na właściwość sądu rejonowego, w którego okręgu prowadzone jest postępowanie. Tym samym w przedmiotowej sprawie to Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie jest w oparciu o art. 653 § 3 k.p.k. właściwy do rozpoznania zażaleń na postanowienie prokuratora z dnia 18 stycznia 2023 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

(kf)

[ms]

